

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.351/2009/8. szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Szabó és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lenkefi Attila ügyvéd) által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek, - az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály Jogi Képviselési Osztály (ügyintéző: ... főosztályvezető) által képviselt **MAGYAR ÁLLAM** alperes ellen kártalanítás iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2009. március hó 27. napján kelt 16.P.21.896/2008/28. sorszámu ítélete ellen a felperes részéről benyújtott 29. sorszámu fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét **nem érinti**, megfellebbezett rendelkezését **helybenhagyja**.

Kötelezi a felperest, hogy a le nem rótt 171.600,-(Egyszázhetvenegyezer-hatszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket külön felhívásra a Magyar Államnak fizesse meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperest 2004. január 20. napján őrizetbe vették, majd 2004. január 22. napjától 2005. április 1. napjáig előzetes letartóztatásban volt. A ... Városi Bíróság 2005. április 1. napján kelt 12.B.2256/2004/67. sorszámu ítéletében a felperest bűnösnek találta dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás bűntettében. A ... Megyei Bíróság 2.Bf.866/2005/12. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte. A megismételt eljárásban a ... Városi Bíróság 2006. november 21. napján kelt 7.B.465/2006/13. számú ítéletében a felperest az ellene

emelt vád alól felmentette és az ítéletet a ... Megyei Bíróság 2008. március 28. napján kelt 1.Bf.85/2007/12. sorszámú ítéletével helybenhagyta.

A felperes 1999. október 1. napjától munkaviszonyban állt a **cég-1** munkáltatónál. 2004. január 20. napjától 2005. április 1. napjáig fizetetlen szabadságon volt, majd a munkáltatóval történt közös megegyezéssel a munkaviszonyt 2005. április 7. napján megszüntették, munkakörét ugyanis időközben betöltötték, és a munkáltató a felperes részére nem tudott felajánlani ugyanilyen munkakört. A fizetetlen szabadság időtartama alatt nettó 1.238.993,-Ft munkabérre lett volna jogosult. A felperes a 2003. december 2. napján kelt adásvételi szerződéssel megvásárolta a ... helyrajzi szám alatt felvett tanyás ingatlant. A szerződésben kötelezettséget vállalt arra, hogy az utolsó vételárreszt 90 napon belül fogja megfizetni az eladónak, amely összeget az **bank-1**-től igényelt kölcsönből kívánta teljesíteni. Az eladó a tulajdonjogát a teljes vételár kifizetéséig fenntartotta. A felperes hiteligénylését a pénzügyintézet befogadta, ezzel kapcsolatban 30.000,-Ft költsége merült fel. A szerződéskötésre az ügyfél 2004. január 29. napján előterjesztett kérelme alapján nem került sor.

A felperes módosított keresetében 6.304.936,-Ft és ennek 2008. augusztus 28. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Nem vagyoni kártalanítási igényét 4.360.000,-Ft-ban jelölte meg arra hivatkozással, hogy a 436 napi fogvatartás következtében ezen összeg szükséges sérelmeinek orvoslására. A hosszabb időtartamú előzetes letartóztatás lelkileg nagyon megviselte, szűkebb baráti és lakókörnyezetében ismertté vált a fogvatartása, ennek következtében barátai, ismerősei elfordultak tőle. Az előzetes letartóztatás mindennapi életvitelét megnehezítette és a párkapcsolata is veszélybe került. A vagyoni kártalanítási igény körében bruttó 1.914.936,-Ft munkabérre, mint elmaradt jövedelemre tartott igényt, és kérte elszámolni a hitel ügyintézés kapcsán felmerült 30.000,-Ft költségét.

Az alperes a kártalanítás igény jogalapját nem vitatta. Nem vitatta, hogy a kártalanítás körében a felperes megalapozottan kérheti az előzetes letartóztatással okozati összefüggésben felmerült tényleges vagyoni és nem vagyoni kártalanítását. Eltúlzottnak tartotta azonban a felperes által előterjesztett nem vagyoni igényt, és a vagyoni kártalanítás körében a nettó jövedelemvesztéseget találta csupán indokolt követelésnek, míg az **bank-1-gyel** megkötött hitelszerződés költségének áthárítását elutasítani kérte, mert nem nyert bizonyítást, hogy az alperes fogvatartása miatt nem került sor a hitelszerződés aláírására.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.739.000,-Ft-ot és ennek 2008. augusztus 28. napjától járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A le nem rótt eljárási illetékről a pervesztesség pernyertesség arányának megfelelően határozott. Indokolása szerint a felperes 436 napon át állott személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt. Az általános bírói gyakorlat alapján a szabadságelvonnás önmagában is megalapozza

a nem vagyoni kárpótlás iránti igényt, mert a személyes szabadság hosszabb időtartamú jelentős korlátozása, a börtönviszonyok - fizikai és pszichikai vonatkozásban egyaránt - megterhelőek és általában károsak. Így az elszenvedett sérülések a szabadulást követő életvitelben, elhelyezkedésben és munkavégzésben hátrányt jelentenek. A bizonyítási eljárás során meghallgatott tanúk vallomásából arra következtetett, hogy a felperest a szabadságelvonással rendszerint együtt járó köztudomású hátrányok érték, ezt meghaladó többlet tényállási elemet azonban nem bizonyított. Nem igazolódott azon felperesi állítás, hogy párkapcsolata az előzetes letartóztatás miatt szakadt meg, és nem nyert bizonyítást az sem, hogy munkaviszonyának közös megegyezéssel történt megszüntetése okozati összefüggésben állt a fogvatartás tényével. A felperes úgy nyilatkozott, hogy a munkáltató a korábbi munkakörét a fizetetlen szabadság időtartama alatt betöltötte, így abban a munkakörben, amelyet korábban ellátott, már nem tudták foglalkoztatni. Mindezen körülmények együttes mérlegelésével az elsőfokú bíróság 1.500.000,-Ft nem vagyoni kártalanítást látott alkalmasnak a felperest ért hátrányok kompenzálására. A vagyoni igénye körében megalapozottnak találta a fizetetlen szabadság időtartamára eső nettó munkabér követelést 1.238.993,-Ft összegben. A munkáltató az erre vonatkozó adatokat aggálytalan módon közölte, megjelölte a bruttó és nettó munkabér összegét, ezért az alperes által előterjesztett APEH megkeresésére vonatkozó bizonyítási indítványt a bíróság mellőzte. A fizetetlen szabadság igénybevételére az előzetes letartóztatás miatt került sor. A pénzügyet a bíróság megkeresésére azt válaszolta, hogy a hitelügylet megszüntetése az ügyfél kérelme alapján történt, ezért az erre vonatkozó költség elszámolását a bíróság indokolatlannak találta.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet részben és akként történő megváltoztatását kérte, hogy az alperes nem vagyoni kártalanításként 4.360.000,-Ft-ot fizessen meg. Állította, hogy a 1.500.000,-Ft összegben történt marasztalás nem áll arányban az elszenvedett érdeksérelemmel. A 2004-2005. évben meghatározott értékviszonyok alapján a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés hatálya alatt töltött idő napjaira vonatkozóan az irányadó bírósági eseti döntések szerint a kimunkált kártalanítási összeg fogvatartási naponként 20.000,-Ft-ig terjedhet. Ehhez képest az elsőfokú bíróság által meghatározott naponként megállapított 3.440,-Ft az 1998. évi értékviszonyokon alapulhat. Nem eltűzött a személyét ért atrocitásra figyelemmel a napi 10.000,-Ft összegű kártalanítási igénye arra is tekintettel, hogy a szabadságelvonást életének legszebb időszakában 25-26 évesen volt kénytelen elszenvedni.

Az alperes ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **megalapozatlan.**

Az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 580-581. §-ában foglaltak szerint a személyi szabadság elvonásával járó büntetések és intézkedések folytán elszenvedett sérelmek orvoslására szolgál a kártalanítás. A jogintézmény lényege az, hogy a magatartás, ami a kár bekövetkezéséhez vezet nem tekinthető jogellenesnek, és a személyes szabadság jogszerű elvonásával okozott hátrány reparálására vonatkozik. A felperes fellebbezésében hivatkozott más kártalanítási ügyben hozott határozatokra. Az igény elbírálása tekintetében ennek relevanciája nincs, hiszen a magyar jog nem precedens jogon alapuló jogrendszer. Így egyéb konkrét ügyben hozott határozat esetén a tényállás eltérősége és a jogvita lényegi elemei tekintetében mutatkozó különbözőség miatt sem lehet kártalanítási mérce a felperes egyedi ügyében érvényesített igénye elbírálása körében. Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártalanítás tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékokból helyes következtetést vont le, mérlegelése okszerű, logikus, így a felmerült bizonyítékok másodfokú eljárásba történő felülmérlegelésére szükség és lehetőség nincs (BH 2006. évi 403. számú eseti döntés). Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a szabadságelvonás önmagában is megalapozza a nem vagyoni kárpótlás iránti igényt, a személyi szabadság hosszabb időtartamú jelentős korlátozása, illetve a börtönviszonyok által előidézett fizikai és pszichikai hatások következtében. Helyesen hivatkozott arra is, hogy az ennek folyamán elszenvedett sérelmek a szabadulást követő életvitelben, elhelyezkedésben és munkavégzésben is hátrányt jelentenek. A nem vagyoni kárpótlásnak éppen az a rendeltetése, hogy enyhítse e hátrányokat, és segítse a belőlük eredő nehézségek leküzdését.

A felperesnek az őrizetbe vétellel és előzetes letartóztatással okozati összefüggésbe hozható nem vagyoni hátrányai bizonyítottan nem haladták meg az ilyen tartalmú fogvatartással szükségszerűen együtt járó fizikai és pszichikai terheket. Szabadulása után munkaviszonyát közös megegyezéssel szüntette meg, tevékenységét más területen folytatni tudta, 2,5 éven át Angliában tartózkodott, ahol szakképzettségének megfelelően, mint villanyszerelő vállalt munkát nyelvtudása által korlátozott lehetőségek között. Kétséget kizáróan nem bizonyította párkapcsolatának megszakadása és az előzetes letartóztatás közötti oksági kapcsolatot sem. Így nem állapítható meg olyan többlet tényállási elem, ami a szabadságelvonással szükségképpen együtt járó hátrányok kompenzálásán kívül további, nem vagyoni kárpótlás megítélésére lehetőséget teremtene.

Az előzőekben kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdése és a 254. § (3) bekezdése alapján annak helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, az alperesnek a másodfokú eljárás során azonban felszámítható költsége nem merült fel, így erről rendelkezni nem kellett. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a felperes köteles megtéríteni a Pp. 78. § (1) bekezdése, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet

13. § (2), valamint 15. § (1) és (3) bekezdése értelmében 2.860.000,-Ft pertárgyértékre
figyelemmel.

S z e g e d, 2009. október hó 26. napján

Dr. Kissné dr. Koch Ágnes sk.
a tanács elnöke

Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
előadó bíró

Dr. Kasza Ferenc sk.
táblabíró